

Zahýbe Ukrajina světovými trhy? / str. 2

Vyhrocená situace na Ukrajině stojí za masivními propady východoevropských měn. Jak vidí situaci tým našich analytiků?

J&T Banka Art Index / str. 10

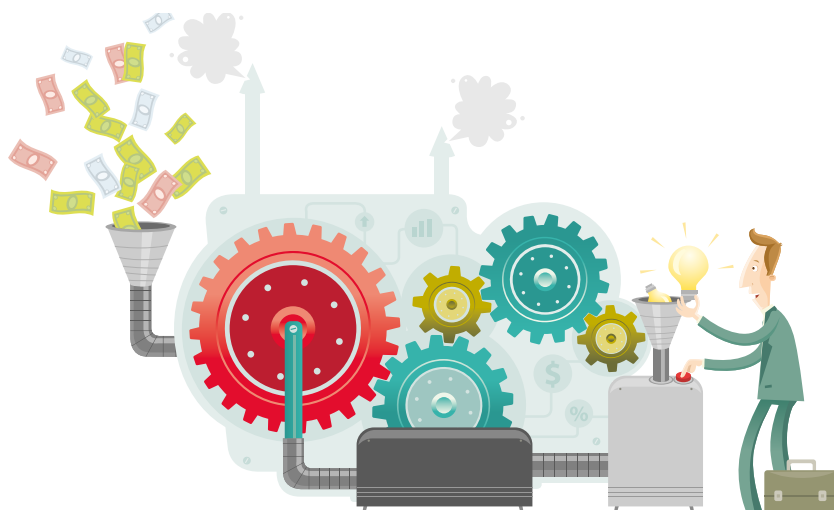
Investice do umění? Přehledný seznam současných umělců může pomoci s výběrem investičního favorita.

Sushi až domů / str. 15

Vychutnejte si originál Buddha Bar sushi kdykoliv a v pohodlí domova. Stačí si jen objednat.

J&T Banka podpoří projekty začínajících podnikatelů

Oblast start-upů v sobě skrývá mnoho zajímavých investičních příležitostí se zajímavým zhodnocením. J&T Banka se rozhodla podporovat a rozvíjet potenciál výjimečných mladých lidí, kteří budují firmy s realistickou vizí a mezinárodním přesahem, a vytvořila fond J&T Ventures I UPF.

Za start-up se dá označit nově vznikající projekt nebo jen zajímavý podnikatelský záměr. Na jeho úspěšný rozjezd však potřebuje podnikatel dostatek financí, a tak se spojí s někým, kdo je ochotný na jeho nápad vsadit a počátek podnikání dotovat. Protože jen s myšlenkou na papíře u banky většinou neuspěje, musí se poohlédnout někde jinde. Buď se mu podaří najít svého „byznys anděla“, který má díky své-

mu úspěšnému podnikání na kontě dostatek volných peněz, jež chce investovat do nadějně firmy, nebo zaujme některý investiční fond, pro nějž by měl představovat podobný potenciál jako investice do dluhopisů, akcií nebo komodit.

Samozřejmě že tato sázka na nejistý zisk musí být i pro investora zajímavá. Byznys anděly

Nápad roku 2014

Do soutěže Vodafone Nápad roku 2014 se mohou se svými projekty hlásit jak jednotlivci, tak i týmy, a to až do 10. května. Součástí přihlášky podané přes stránku www.napadroku.cz musí být podnikatelský záměr, nápad na rozšíření firmy či projekt pro investory, který dosud nebyl realizován nebo je ve stádiu přípravy realizace po dobu kratší než dva roky.

ani investiční fondy si nelze plést se sponzory. Jejich cílem stále primárně zůstává zisk z investice, nejedná se o charitu. Jak takové vyjednávání podmínek mezi potenciálním investorem a začínajícím podnikatelem vypadá, jste mohli vidět například v pořadu Den D, jehož několik sérií vysílala Česká televize. Jako start-up ale původně začínaly také firmy Facebook či Google.

J&T Banka partnerem soutěže Nápad roku Díky spolupráci s J&T Bankou, která se stala letos nově hlavním partnerem soutěže Nápad roku, mohou začínající podnikatelé získat na rozjezd svého podnikání investici až ve výši 10 milionů korun, a to prostřednictvím vznikajícího fondu J&T Ventures I UPF.

„V oblasti start-upů vidíme příležitost pro zajímavé investice a výnosy. Prostřednictvím fondu J&T Ventures I nabídneme pomoc s financováním a rozjezdem projektů začínajícím podnikatelům a studentům. Kromě financí jsme připraveni poskytnout také naše know-how,“ říká Štěpán Ašer, generální ředitel J&T Banky.

Podrobnější informace o fondu J&T Ventures I UPF si přečtete na straně 5.

Zahýbe trhy Ukrajina?

Vyhrocení politické situace na Ukrajině přineslo výrazný prodejní tlak pro východoevropské měny, které propadly na nová historická minima. Ovšem březen může po úvodním výprodeji díky vývoji na Ukrajině poskytnout zajímavé příležitosti. Analytici jsou tedy pro zbytek měsíce pozitivní, protože věří ve vyřešení situace v zemi bez použití vojenského konfliktu.

Měsíc únor lze hodnotit pozitivně, neboť napomohl indexům relativně umazat lednové ztráty. Americké indexy meziměsíčně vzrostly o 4 až 5% a opětovně se přiblížily svým historickým maximům, dařilo se i na evropských burzách – DAX stoupl o 4,2% a domácí index PX přidal 2,5%. Akciové trhy rostly i navzdory zhoršeným datům z americké ekonomiky, kde se ekonomové rozcházejí v názorech, nakolik za ně může počásat. Spíše negativním faktorem bylo i pokračování utahování kvantitativního uvolňování (QE) ze strany FEDu.

„Domníváme se, že hnacím faktorem akcií bylo vystoupení šéfkyně FEDu, která uvedla, že FED je připraven svou politiku uzpůsobit potřebám ekonomiky, resp. uzpůsobit monetární politiku dle konkrétních výsledků ekonomiky vůči výhledům samotného FEDu,“ říká hlavní ekonom J&T Banky Petr Sklenář.

Dopad aktivit FEDu na dluhopisové trhy byl minimální a výnosové křivky na hlavních trzích (USA, Německo) se téměř nezměnily. Naopak na jihu Evropy dál pokračoval pokles výnosů, který u španělských a italských 10letých dluhopisů poprvé od roku 2006 klesl pod 3,5%. V regionu podobně klesly výnosy českých a polských dluhopisů o 10 až 30 bazických bodů, výnosy maďarských dluhopisů zůstaly téměř beze změny.

Dopad aktivit FEDu na dluhopisové trhy byl minimální a výnosové křivky na hlavních trzích se téměř nezměnily.

Za lehce pozitivní lze rovněž označit výsledkovou sezonu v zámoří, která alespoň z pozice výsledků na čistém zisku vůči očekávání dopadla velmi dobře – se 74% pozitivním překvapením a na tržbách s 62% pozitivním překvapením. „Kaňkou na tomto výsledku je opět poměrně rozsáhlé oznamování horšího výhledu, než se doposud očekávalo, přinejmenším pro první čtvrtletí letošního roku,“ konstatuje Petr Sklenář.

CME ohlásila emisi dluhopisů a akcií

Ze sledovaných titulů se tentokrát zaměříme na akcie CME, které v únoru přidaly mohutných 60% na 4,74 USD, přičemž byl růst dán výhradně posledním dnem měsíce, během nějž akcie vyskočily o tři čtvrtiny po zveřejnění výsledků a nového plánu financování. CME s tržbami za loňský rok ve výši 691 mil. USD překonala svůj vlastní výhled 640–650 mil. USD i odhady trhu, kvůli vysokým nákladům na programy a restrukturalizaci firmy však zklamala na zisku před odpisy EBITDA.

Ten činil –46,5 mil. USD, zatímco firma sama v říjnu čekala –40 až –30 mil. Z regionálního pohledu byla ziskovost slabší prakticky na všech trzích. „V souladu s naším očekáváním CME kvůli špatné výkonosti odepsala část hodnoty goodwillu a nehmotných aktiv (79,6 mil.), což prohloubilo čistou ztrátu na finálních –281,5 mil. USD,“ říká Petr Sklenář.

Firma zakončila rok s hotovostí 105 mil. USD, což bylo výše, než očekávala (60 mil. USD), avšak zároveň uvedla, že hotovost byla vyšší pouze díky zpoždování plateb dodavatelům, které je dočasné. Kladné volné cash flow firma očekává až v roce 2015, což je v souladu s odhadem J&T Banky.

CME zároveň oznámila rozsáhlou emisi dluhopisů a akcií. Za prvé obdrží za každých 62,5 akcií současně akcionáři bezplatně 1 právo („right“) na získání tzv. 1 jednotky („unit“) za 100 USD. Ta má dvě součásti – dluhopis splatný v roce 2017 s nominálem 100 USD a úrokovou mírou 15% a 21,17 warrantů na nákup akcií (1 warrant = 1 akcie) za max. cenu 1 USD. Warranty budou uplatnitelné od dvou do čtyř let od úpisu.

Za druhé získá Time Warner v privátním úpisu dalších 577 tisíc těchto „units“. Za třetí získá CME revolvingový úvěr od Time Warneru ve výši

115 mil. USD. A konečně Time Warner poskytne CME ještě dodatečný tříletý úvěr za 30 mil. USD, pokud bude současná nabídka dokončena do května. Celkově by firma mohla získat 542 mil. USD nových financí, z čehož 339 mil. by bylo veřejnou nabídkou práv. U nich se Time Warner rovněž zavázal, že část, která se neupíše na trhu, nakoupí sám. Výnos bude použit na splacení dluhopisů 2016 a provozní účely. Úrok z dluhopisů se nebude platit v hotovosti, ale bude se přičítat k jistině. Firma si tak krátkodobě vylepší cash flow, ale zadlužení bude do roku 2017 narůstat až o 80 mil. dolarů ročně.

„Řešení financování hodnotíme negativně z pohledu minoritních akcionářů. Dojde totiž k masivnímu ředění podílů za cenu nejvýše 1 USD,

a přesto se nevyřešilo vysoké zadlužení – to naopak poroste. Očekáváme, že CME nebude moci splatit významnou část z nového dluhu vůči Time Warneru v roce 2017 v hotovosti. Dluh tak může být buď přeměněn do akcií, nebo se stane součástí dluhové struktury Time Warner, pokud by CME byla do té doby Time Warnerem konsolidována,” popisuje situaci Petr Sklenář.

Podle Petra Sklenáře bude pro další vývoj zásadní datum, ke kterému budou akcionáři způsobilí k získání upisovacích práv. Analytici očekávají, že do tohoto termínu by akcie mohly udržet část ze zisků, jelikož někteří investoři mohou mít zájem o warranty jako způsob pro uzavření budoucí krátké pozice. Po uplynutí tohoto data však pro tyto investory držba samotných akcií nebude nadále atraktivní a dá se očekávat postupný pokles. Datum úpisu zatím nebylo oznámeno.

Konečně pozitiva i u komodit

Na rozdíl od předchozích měsíců byl únor pro komoditní trhy pozitivní, široké indexy vzrostly meziměsíčně o 5 až 6%, což byl nejvyšší růst za poslední 2 roky. Dařilo se všem sektorům, přičemž nejvyšší růst zaznamenaly zemědělské plodiny (o 9%) a drahé kovy (o 7%). Celkově rostly ceny všech plodin, ale cena kávy prudce vzrostla o 44% na 1,5leté maximum kvůli suchu v Brazílii, které ohrožuje letošní sklizeň. Zlato rostlo trvale celý měsíc a poprvé od listopadu se přehouplo přes hranici 1 330 USD za trojskou unci, podobně stříbro (+10%) dosáhlo na 22 USD. Ceny energií rostly mírněji (+4%), ceny ropy po většinu měsíce stagnovaly, pouze americké WTI (+5%, 103 USD) částečně pomohlo chladnější počasí v USA. Chladnější zima se projevila i na cenách zemního plynu, který sice skončil ve ztrátě (-7%; 4,6 USD), ale během února cena krátce vyskočila na 5leté maximum (6,5 USD).

O březnu se rozhoduje na východě

Březnové události hodně ovlivní situace na Ukrajině. „Očekáváme, že zapojení ruských vojenských sil bude jen ‚symbolické‘, bez faktického vyústění do otevřeného vojenského konfliktu. Řešením by mohlo být referendum o budoucnosti některých samosprávných celků na Ukrajině. Pro investiční rozhodování to z našeho pohledu znamená příležitost na některých rizikových aktivech, která se dostala pod tlak kvůli riziku ozbrojeného konfliktu na území východní Evropy,” říká Petr Sklenář.

„Očekáváme, že zapojení ruských vojenských sil bude jen ‚symbolické‘, bez faktického vyústění do otevřeného vojenského konfliktu.“

Ze strany ECB nečekají analytici J&T Banky výraznější posun k uvolňování v měnové politice, což může nadále posílit euro vůči dolaru. FED bude pravděpodobně dále pokračovat ve zmiřování QE, ale poskytne komentář, který bude zdůrazňovat případné možné uvolnění politiky v případě rozchodu reality od výhledu FEDu na vývoj ekonomiky. Takový komentář by měl dále trhy uklidnit a být pozitivní pro akciové trhy.

„Celkově tedy očekáváme, že březen může po úvodním výprodeji díky vývoji na Ukrajině poskytnout zajímavé příležitosti. Pro zbytek měsíce jsme pozitivní, protože věříme ve vyřešení situace v zemi bez použití vojenského konfliktu. Pozitivně by měla vyznít i zasedání ECB a hlavně FEDu, která však tradičně přinesou zvýšenou volatilitu před samotným datem zveřejnění,” hodnotí výhledy Petr Sklenář. ■

Připraveno analytiky J&T Banky.

Navštivte hotel pod hvězdami

V únoru otevřela společnost Tatry mountain resorts další ze svých hotelů. Million Star Hotel je naprosto unikátní svým umístěním – jedná se totiž o nejvýše položený hotel na Slovensku, který se navíc může pochlubit panoramatickou 360stupňovou restaurací.

Nově otevřený hotel se nachází ve výšce 2 004 metrů nad mořem přímo u přepojení

lyžařských svahů lanovkami Funitel na severní straně Chopku a patnáctimístnou gondolou na jeho jižní straně.

Million Star Hotel nabízí pět pokojů, všechny zařízené v horském stylu. Tři pokoje jsou vyšší kategorie Deluxe a jsou určeny pro dvě až čtyři osoby, další dva dvoulůžkové pokoje spadají do kategorie standard.

„Náš hotel nepotřebuje tradiční kategorizaci hvězdiček, protože je na dosah milionům

hvězd a i jedna noc strávená u nás je nezapomenutelným zážitkem,“ říká Michal Krolák, člen představenstva společnosti Tatry mountain resorts. Odtud také pramení inspirace pro pojmenování hotelu.

První na svahu

Ubytování na vrcholu Chopku dává svým hostům možnost zažít, jaké to je být první na sjezdovce. Také příjezd do hotelu je poněkud netradiční – dostanete se sem pouze lanovkou nebo na sněžné rolbě. Ze severní strany je hotel dostupný z nástupní stanice Chopok-Priehyba, z jižní strany z lokality Srdiečko.

Cena ubytování v Million Star Hotel začíná u 85 eur za pokoj a noc. Snídaně a čtyřchodové večeře pod hvězdami si můžete dopřát v nedávno otevřené panoramatické 360stupňové restauraci Rotunda.

Pobyty je možné si zarezervovat na www.millionstarhotel.sk. ■

Nadační fond J&T pomáhá hledat nové pěstouny

NADAČNÍ FOND J&T

Česká republika patří v Evropě mezi země s nejvyšším počtem dětí umístěných v ústavních zařízeních. Nadační fond J&T by chtěl umožnit co největšímu množství dětí, které z jakéhokoli důvodu nemohou žít v biologické rodině, vyrůstat v rodině náhradní. Proto podporuje pěstounské rodiny i neziskové organizace, které náhradním rodinám poskytují služby.

V minulém roce odstartoval Nadační fond J&T projekt Jak aktivně nacházet náhradní rodiče, který má pomoci zprofesionalizovat procesy při výběru adeptů na pěstouny. „Kurz byl určen pro sociální pracovníky z řad OSPOD i neziskových organizací a skládal se ze čtyř bloků: legislativa, pěstounství, psychologie a komunikace a PR a marketing. Jeho účelem bylo ukázat sociálním pracovnícům, jak aktivně oslovovat veřejnost a motivovat vhodné kandidáty na náhradní rodiče k tomu, aby uvažovali o tom, že si zažádají o svěření dítěte do péče,“ říká Marie Oktábcová, ředitelka Nadačního fondu J&T.

Doposud proběhlo 14 seminářů ve všech krajích ČR, v rámci nichž bylo vyškolen celkem 258 sociálních pracovníků. Účastníci ocenili především praktické zaměření informací a odborný přístup lektorů, příklady ze zahraničí a možnosti síťování s odborníky na problematiku náhradní rodinné péče v regionu.

Projekt se zkráceným názvem Zn. Náhradní rodič vyvrcholil v květnu v Praze mezinárodní konferencí. ■

Sparta připravila servis pro náročné fanoušky

AC Sparta Praha připravila pro své příznivce nový program VIP Hospitality. Zatímco v minulosti byla exkluzivní místa na stadionu dostupná zejména stálým partnerům a hostům klubu, nyní je VIP péče otevřená náročným fanouškům i na jednotlivé zápasy.

Sparta, to jsou v každé sezoně nejvyšší očekávání. Fanoušci klubu mají vysoké nároky nejen na tým a trenéry, ale vyžadují také nadstandardní servis. Ti nejnáročnější si pak přejí sledovat góly Davida Lafaty a jeho spoluhráčů z nejlepších míst a návštěvu stadionu spojují například s obchodním jednáním.

Právě pro vybranou klientelu Sparta spustila projekt VIP Hospitality, který v několika

úrovňích nabízí velmi nadstandardní zážitek. „Věříme, že nabídneme zajímavý produkt zejména zástupcům středního managementu či menším podnikatelům. Ti očekávají komplexní zážitek a kvalitnější služby. Na fotbal vyrazí s rodinou, svými klienty nebo věnují VIP vstupenku jako dárek,“ vysvětluje Tomáš Křivda, marketingový ředitel AC Sparta Praha. Držitelé VIP vstupenek mají výhled na hřiště z centra hlavní tribuny, servis v útrokách stadionu je pro ně dle kategorie připravený až hodinu před utkáním i po něm.

Podrobnější informace včetně cen najdete na www.sparta.cz/vip. ■

> Pokračování ze strany 1

J&T Ventures I UPF investuje do dobrých nápadů

Roman Florián působí v oblasti finančních a kapitálových trhů více než 18 let. Ve skupině J&T má jako ředitel investičního bankovníctví zodpovědnost za úsek Debt Capital Markets, jehož náplní je zajištění a strukturování financování pro vybrané projekty a společnosti.

Nově zakládaný fond J&T Ventures I nesází na růst akcií ani na stabilitu dluhopisů, ale chce investovat do projektů s vysokým potenciálem růstu zejména z oblastí informačních technologií, vzdělávání, zdravotnictví, financí a nových technologií. Podpořit může i váš projekt. Podrobnosti o novém investičním fondu z portfolia J&T Banky prozrazuje Roman Florián, člen investičního výboru fondu.

Jaká je investiční strategie nového fondu?

J&T Ventures I bude investovat zejména do rozvoje myšlenek a podnikatelských nápadů nadějných mladých podnikatelů. Orientujeme se především na region střední a východní Evropy.

Kolik peněz zamýšlíte investovat?

Plánovaný investiční kapitál je 65 milionů korun, investiční období je nastaveno na pět let. Předpokládáme, že ročně podpoříme dva až pět projektů.

Co všechno začínajícím podnikatelům nabídnete?

Nabízíme jim nejen finanční prostředky pro růst a rozvoj, ale také pomoc s nastavením obchodní strategie a firemních procesů, podporu expanze na zahraniční trhy a manažerské zkušenosti a kontakty.

Kdo se může o investici ucházet?

Hledáme nadšené týmy a podnikatele s jasnou vizí, výjimečným produktem či službou s globálním tržním potenciálem. Projekty, které kromě kapitálového vstupu hledají profesionální řídicí a obchodní mechanismy a procesy, aby daly vzniknout kvalitním a fungujícím firmám.

Kolik peněz může podnikatel získat?

Investujeme od jednoho do deseti milionů korun.

Je nějak vymezeno zaměření projektů?

Investovat chceme do projektů s vysokým potenciálem růstu zejména z oblastí informačních technologií, vzdělávání, zdravotnictví, financí a nových technologií.

Kdo bude o přidělení podpory rozhodovat?

Náš tým má mnoholeté zkušenosti v oblasti investic a podpory start-upů i znalosti z oblastí financí, obchodu, retailu a telekomunikací. V investičním výboru je kromě mě také Adam Kočík, který má více než dvanáctileté manažerské zkušenosti v oblasti investování, z toho více než šest let působil jako investiční ředitel společnosti PPF Real Estate, kde se speciali-

zoval na vyhledávání investičních příležitostí a řízení projektů a firem v regionu střední a východní Evropy a Asie. Petr Kasa, další člen výboru, stál na konci devadesátých let u zrodu jednoho z nejúspěšnějších internetových obchodů ve střední Evropě (KASA.cz). Je zakládajícím partnerem a od roku 2012 ředitelem československé investiční skupiny Clareo, která se věnuje start-up a early stage projektům ve střední a východní Evropě.

V poradním orgánu fondu navíc zasednou partneři a spoluzakladatelé fondů rizikového kapitálu z Londýna, New Yorku a Tchaj-wanu.

S jakými očekáváními do investice vstupujete?

Ze zkušeností předpokládáme, že z patnácti zainvestovaných projektů až třetina nevyjde, dalších pět si na sebe vydělá a až tři projekty mohou vydělat více než desetinásobek toho, kolik se do nich vložilo.

Jaký bude další osud J&T Ventures I?

Pokud bude J&T Ventures I úspěšný, vytvoříme další fond, do něhož se případně přesunou projekty z prvního fondu, ale budeme pracovat s kapitálem o řád větším. ■

Přivítejte jaro v Tatrách

Nechte se pozvat do Tater, kde pro vás Magnus na jaro připravil speciální balíčky. Užijte si nejen poslední lyžování, ale třeba také skvělý koncert!

Nízké i Vysoké Tatry jsou v posledních letech velkým hitem. Co se lyžování týká, některá střediska mohou bez uzardění konkurovat Alpám, avšak za ceny o dost příznivější. Ovšem i pokud nelyžujete, má dovolená na severovýchodě Slovenska co nabídnout. V nejbližším okolí velehor je několik možností zpestřit si pobyt adrenalinovými zážitky, vydat se za poznáním řady míst (Kežmarok, Vlkolínec, Levoča, Spišský hrad), která jsou zařazena do systému ochrany kulturního dědictví UNESCO, nebo relaxovat v některém ze

zdejších špičkových wellness. Na své si na Slovensku přijdou i milovníci vodních hrátek, a to v rekreačním komplexu Tatralandia.

V Nízkých i Vysokých Tatrách máte s Magnusem k dispozici řadu luxusního ubytování. V Nízkých Tatrách stojí za pozornost například zrenovovaný hotel Tři Studničky, kde v termínu od 23. do 27. 3. můžete využít speciální nabídku na ubytování pro dvě osoby se snídaní se zvýhodněním o 59 %. Zvýhodněný balíček pro vás připravil i Chalets Jasná de Luxe, který začát-

kem dubna nabízí pobyt pro čtyři osoby v ceně 350 eur se zvýhodněním 68 %. Ve Vysokých Tatrách máte díky Magnusu možnost ubytovat se za zvýhodněnou cenu hned v několika špičkových hotelích. Speciální jarní balíčky nabízí Grandhotel Starý Smokovec, Hotel Fis, Hotel Srdiečko, Wellness Grand Hotel Jasná i Holiday Village Tatralandia. Skutečně originální nabídku pak pro vás připravil Grand Hotel Kempinski High Tatras, kde si pobyt pro dvě osoby v termínu od 21. do 23. 3. můžete zpestřit koncertem skupiny Olympic. ■

Seznamte se... Karol Moravec Bankéř J&T Family Office

Čím jste chtěl být jako malý kluk a jak jste se dostal k práci pro J&T?

Jako úplně malého mě fascinovaly velké stroje, takže jsem toužil být popelářem, bagris-

tou a podobně. Potom jsem chtěl být chvíli kuchařem, ale když jsem začal cestovat a viděl jsem po hotelových lobby a letišťích moudře vypadající pány v obleku, s malým kuffíkem, mobilem a laptopem, tak jsem chtěl být tím, čím oni. Byznysmenem.

Co pro vás znamená práce v J&T?

Práci snů. Po vysoké škole jsem měl velké ambice a představy ohledně svého budoucího zaměstnání. Absolvováním několika pohovorů jsem zjistil, že jsou mylné a náplň práce by mě po jisté době přestala bavit. Jsem technický a analytický typ, ale zároveň nedokážu proseďet u počítače a tabulek hodiny.

Když jsem dostal možnost pracovat v privátním bankovníctví, cítil jsem, že je to něco úplně jiného. Hned jsem se této příležitosti chytil a dodnes toho nelituji. Moje práce pro mě znamená příležitost k profesionálnímu růstu, osobnímu rozvoji a také možnost pracovat

v úžasné kolektivu lidí. Zároveň je její náplň tak různorodá, že mě určitě nenudí. A to je přesně to, co potřebuji.

Jaký jste šéf?

Pravdou je, že v rámci náplně svojí práce musím „úkolovat“ různé spolupracovníky. Nemám však žádné přímé podřízené, takže se dá říct, že jsem kolegiální... Tento stav mi vyhovuje. Šéfovat lidem znamená mít velkou zodpovědnost a na to se ještě necítím.

Co pro vás znamenají peníze?

Svobodu, pohodlí, práci a motivaci.

Za co utrácíte?

Velkou část svých příjmů investuji a odkládám, abych si splnil svůj dospělácký sen – být rentiérem. To, co zůstane, utrácím hlavně za dovolené s rodinou, běžné spotřební věci a něco málo za blbosti, které nepotřebujeme, ale potěší. ■

Klára Damborská: „Parkur je fascinující spojení adrenalinu s elegancí.“

Po pěti letech se díky J&T Bance vrací do České republiky mezinárodní závody Světového poháru v parkurovém skákání. Velký jezdecký svátek se uskuteční v polovině června v Olomouci. Jeho hlavní organizátorkou je parkurová jezdka Klára Damborská, kterou jsme pro vás vyzpovídali v krátkém rozhovoru.

Pamatujete si, kdy jste poprvé seděla na koni?

Bylo mi deset a můj táta mě vzal ke známému, který mě povozil na poníkovi jménem Princ. Pak už jsem jenom chtěla ke koním. Poprvé jsem závodila v šestnácti, to byly drezury, skákat jsem začala až ve dvaadvaceti. Pravidelné závody přišly ještě o pět let později, kdy jsem si koupila svého prvního vlastního koně.

Když chcete koupit koně, jak poznáte toho pro vás vhodného?

Když si vybírám koně, nejprve musím říct, k jakému účelu si ho kupuji. Méně zkušený jezdec by si měl pořídit zkušeného koně, naopak zkušení jezdci hledají mladé talentované koně. Kupovat je nejlepší od prověřených chovatelů nebo jezdců či obchodních stájí. Koně je potřeba si vyzkoušet, lépe vícekrát. Když se zrovna špatně vyspíte nebo má špatnou noc kůň, podruhé může být všechno jinak. Důležité je zjistit, jestli má schopnosti, které od něj očekáváte, ale hlavně jestli si vzájemně budete rozumět. Teprve po nějaké době poznáte, zda si na sebe zvyknete a bude vám to spolu „fungovat“. To je zásadní, pořád je kůň živé zvíře s vlastní vůlí, a tak se to dá těžko přirovnat ke koupi třeba auta.

Čím vás koně fascinují?

Jsou to krásná a ušlechtilá zvířata. Fascinuje mě se na ně dívat i s nimi komunikovat. Každý kůň má jiný charakter a jinou osobnost a já mám ráda ten proces poznávání povahy koní a získávání vzájemné důvěry. Baví mě s koňmi pracovat, baví mě s nimi skákat přes překážky, ale také se jet jen tak projet do přírody. Koně jsou životní styl.

Proč se věnujete právě parkuru?

Je to fascinující spojení adrenalinu s elegancí.

Představte si, že za vámi přijde mladá slečna a řekne: Kláro, chci dělat to, co vy. Co pro to musí udělat, co jí poradíte?

Určitě bych doporučila nejprve začít chodit jezdit do nějaké jezdecké školy, aby zjistila,

Klára Damborská

Klára Damborská (7. 4. 1974) je česká parkurová jezdkyně, cvičitelka, kandidátka na rozhodčí a organizátorka závodů. V minulosti organizovala například pětkrát CSIO World Cup 2004–2008, Mistrovství Evropy juniorů a mladých jezdců v Praze v roce 2008 a mnoho dalších. Některých závodů se zúčastnila také jako jezdyně. Aktuálně vlastní tři koně: Top Quality, Calvero a Contino.

zda jí to bude bavit a zda to zvládne. Pokud jí ježdění půjde a bude chtít závodit, zřejmě zatouží po vlastním koni a bude chtít trénovat s dobrým trenérem, aby získala správné základy. Všem doporučuji si koupit koně dobře rozmyslet, protože je to velká zodpovědnost. O koně je třeba se každý den starat, a tak pokud nejste profesionální jezdec, potřebujete mít koníka ustájeného někde, kde se o něho postarají v době vaší nepřítomnosti.

ježdění na koni je fyzicky náročné, ale i celá aktivita kolem koní. Takže není žádná výjimka, když na závodech uvidíte jezdce nebo jezdkyňi, jak spořádá guláš se šesti.

Přesto, myslíte, že dodržování životosprávy je těžší než naučit se jezdit na koni?

Ježdění je jednoznačně těžší, i ti nejlepší jezdci se v podstatě učí celý život. Dodržování životosprávy záleží jen na vaší vlastní vůli, při

s trenérem. Šla jsem na řadu až ve chvíli, kdy jsem před sebou měla už pouze sedm koní, přitom normálně na koně sedám, když je přede mnou minimálně patnáct startujících. Jenže ještě jsem řešila nějaký problém, na jednom uchu měla mobil, na druhém vysílačku...

Když jsem na koně vylezla, byla jsem tak mimo a nesoustředěná, že jsem nebyla schopná najet správně ani metrový skok, a to stál parkur na 140 centimetrech. Naštěstí mám velice trpělivého trenéra a měla jsem úžasného koně, takže jsem k překvapení všech – a nejvíc sebe sama – zajela čistě. Ovšem nic podobného už opakovat nebudu, teď se chci soustředit spíš jen na organizaci. Přece jen takové závody jako v Olomouci se konají v Česku poprvé a my jsme na Světový pohár čekali pět let. Všechno musí být perfektní.

Kolik času týdně trávíte s koňmi?

Tak jako každý člověk postižený „koňským virem“ veškerý volný čas, který mám. U koní jsem zhruba pětkrát týdně 2–3 hodiny, ale to je spíš orientační čas. Někdy jezdím jednoho koně, někdy dva, někdy jdu za trenérem na trénink a někdy se mi jezdit nechce, a tak koně pustím do výběhu užít si volnosti a dám si raději kávu v jízdárenské restauraci.

Každý sportovec má svůj vrchol a věk, kdy se sportem většinou končí. Je to tak i u parkurových jezdců?

V tomto sportu je to trochu jiné. Závodí spolu dohromady muži i ženy a závodit se dá do pozdního věku. Například rakouská legenda Hugo Simon má letos 72 let a stále poráží mnohem mladší závodníky, Thomas Frühmann vyhrál v únoru GP v Grazu, a to je mu 63 let. Závisí to hlavně na kondici, zdraví a také na tom, jestli máte správné koně a zázemí. O datu narození tento sport tolik není.

Kolikrát do roka z koně spadnete?

Říká se, že kdo nepadá, ten nejezdí. Měla jsem většinou hodné koně, takže jsem spadla třeba jednou za rok, spíš když se mnou kůň upadl nebo šlo o vzájemné nedorozumění. Vloni, co jsem si pořídila Calvera, jsem ale spadla čtyřikrát. Je to trochu divoch a občas na mě zkouší rodeové kousky. Ale je velmi schopný a šikovný, a ještě navíc milý, takže mu to vždycky odpustím.

Měla jste někdy strach vyhoupnout se do sedla, když slyšíte o zraněních, třeba i celoživotních, která si lidé způsobili při jízdě na koni?

Ne. Můj nejhorší pád byl z třešně, takže si říkám, že se mi něco může stát kdekoli. A kdo se bojí, nesmí do lesa, ani do sedla. ■

Musí parkurová jezdkyň dodržovat životosprávu, podobně jako žokejové, kteří kolikrát přiznávají i hladovění?

Na parkuru není žádné váhové omezení předepsané, takže hlad se trápit nemusíme. Není to ani nutné, protože když se podíváte na profesionální jezdce nebo aktivně závodící amatéry, většina je spíš hubených. Nejen

ježdění ale záleží také na vůli koně, který má v průměru 500 až 600 kg.

Parkuroví jezdci jsou velmi elegantní. Má i elegance nějakou speciální průpravu?

Také ne. Elegantní oblečení je dáno pravidly jezdeckého sportu a elegance jezdce na koni vychází i z toho, že pouze při správném držení těla bude kůň fungovat správně. Takže pokud se v sedle budete třeba hrbít, nejenže nebudete vypadat elegantně, ale ani kůň vás nebude správně poslouchat.

Co je vlastně předpokladem úspěchu v parkuru?

Těch je mnoho. Řekněme, že musíte mít alespoň špetku talentu, vůli trénovat a stále na sobě pracovat, potřebujete toho správného čtyřnohého parťáka, se kterým si budete rozumět, zázemí pro trénink a také dobrého trenéra, jemuž důvěřujete. Asi nejdůležitější je kvalitní příprava, tedy poctivý trénink. A to nejen skákání, ale hlavně drezury, aby byl kůň uvolněný, poslušný a dobře reagoval na vaše pobídky.

Dá se skloubit profese organizátorky s pozicí jezdkyňe?

V minulosti jsem to zkoušela. Jezdila jsem na CSIO W v Praze, kde jsem také byla ředitelkou závodů. Kamarádka se mi starala o koně, nasedala mi ho a čekala na opracovišti spolu

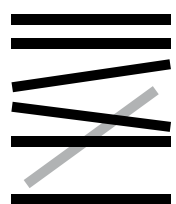
Fandíme koním v Olomouci

Mezinárodní závody Světového poháru v parkurovém skákání pod názvem J&T Banka CSI 3*W Olomouc se uskuteční 12.–15. června. Dějištěm čtyřdenních závodů s bohatým programem bude nově otevřený areál Equine Sport Center jen pár minut chůze od centra Olomouce, ve čtvrti Lazce.

V rámci závodů jsou vypsané celkem tři soutěže započítávané do takzvaného Longines Jumping Ranking, tedy světového žebříčku skokových jezdců, kteří v těchto soutěžích budou sbírat body. Jednou z těchto dvou soutěží bude FEI World Cup, tedy kvalifikace jednotlivců do Světového poháru 2014/2015.

J&T Banka Art Index

Chtěli byste investovat do umění, ale tápete, do kterého konkrétně? Napovědět může nový žebříček, který pro J&T Banku zpracovali experti na současné umění spolupracující s časopisem Art+Antiques. J&T Banka Art Index představuje stovku umělců narozených v druhé polovině 20. století, který má sběratelům a investorům pomoci v orientaci na české výtvarné scéně.

J&T BANKA Art Index

Umění a finanční indexy sice na první pohled nejsou příliš dohromady, J&T Banka však podporou umění už několik let přesvědčuje o opaku. Důkazem je i v druhé polovině února vydaný žebříček J&T Banka Art Index, který se penězi sice primárně nezabývá, českým trhem se současným uměním nicméně může zahýbat velmi výrazně. „J&T Banka Art Index byl vytvořen s myšlenkou představit potenciálním sběratelům a investorům, kteří zvažují nákup současného umění, známá i méně známá jména umělců, kteří v sobě mohou skrývat velký potenciál,“ říká generální ředitel J&T Banky Štěpán Ašer a pokračuje: „Poválečné výtvarné umění se objevuje na aukčních seznamech stále častěji a částky, za něž se díla nakonec vydraží, začínají dosahovat zajímavých výšek. Kdo měl před lety šťastnou ruku, zhodnotil svou investici několikanásobně.“ V Česku nicméně stále platí, že současné umění mezi sběrateli příliš neletí a díla českých umělců zpravidla končí v zahraničí. Změnit by to mohl právě vydaný žebříček.

Jak vznikl index?

Jako každý žebříček je i J&T Banka Art Index zjednodušeným popisem složité situace. Ačkoliv prezentuje hned sto významných jmen, vysoká příčka nutně neznamená, že daný autor je významnějším umělcem než někdo, kdo se umístil níže nebo kdo se do první stovky vůbec nedostal. Ostatně jak upozorňují autoři Lucie Drdová (Drdova Gallery), Ondřej Horák (Společnost Jindřicha Chalupského) a Jan Skřivánek (Art + Antiques), kdyby podobný žebříček existoval za první republiky, je pravděpodobné, že například František Kupka by skončil v jeho druhé polovině, neboť v meziválečném období se jeho díla na výstavách prakticky neobjevovala. Index je tak potřeba chápat primárně jako zprávu o tom, jak je který autor na současné scéně viditelný a jak často vystavuje v renomovaných institucích. Pro člověka, který výtvarnou scénou

sám podobně nesleduje, je však i toto důležitá informace. Index zohledňuje účast na výstavách a bienále, výtvarná ocenění, zastoupení galeriemi nebo výrazné umělecké počiny, do konečného zhodnocení promlouvá celkem osm různých atributů. Autoři hodnotili pouze umělce narozené ve druhé polovině 20. století, a to z důvodu, že starší generace umělců vstupovala na výtvarnou scénou ve zcela jiném kulturním a společenském kontextu a uplatňovat na ni stejná kritéria jako na současné třicátníky nebo čtyřicátníky by bylo zavádějící. „Jednotlivé projekty jsou hodnoceny podle svého významu a renomé – za výstavu v respektované mezinárodní instituci získává umělec více bodů než za přehlídku svých prací někde u přátel v kavárně,“ říká Ondřej Horák zastupující Společnost Jindřicha Chalupského.

Jak číst index?

Autoři, kteří se umístili na prvních příčkách, patří k mezinárodně nejúspěšnějším českým umělcům. Šedesátiletý Jiří Kovanda, který získal absolutní prvenství, měl například jenom v loňském roce velké výstavy v Madridu a ve Vratislavi a je zastupován hned dvěma zahraničními galeriemi. Před sedmi lety byl vybrán na akci Documenta 12, prestižní mezinárodní výstavu současného umění, která se koná jednou za pět let v německém Kasselu. Za celou její více než padesátiletou historii se v ní objevilo méně než deset českých umělců. „Umělci, kteří se dostali na špičku žebříčku, jsou v zahraničí známější než doma. Všichni měli významnou výstavu, o níž se v Česku mimo odbornou veřejnost nevědělo,“ říká galeristka Lucie Drdová. Ve výčtu naopak chybí někteří autoři, kteří se do pozornosti veřejnosti dostanou, ale zpravidla jen za cenu kontroverzních nebo šokujících projektů. Jiří Kovanda je jedním z nejstarších umělců v první stovce. Téměř dvě třetiny ze zastoupených se narodily po roce 1970 a pěti nejmladším ještě nebylo třicet let. Dva z vybraných umělců – Ján Mančuška a Vít Soukup – už bohužel nežijí. Pokud jde o zastoupení mužů a žen, tvoří ženy necelou čtvrtinu z celkového počtu, v první desítce je však jejich podíl výraznější. Z hlediska preferovaného média je v žebříčku nejpočetněji zastoupena malba, které se v nějaké formě věnuje více než čtyřicet umělců z první stovky. Art Index J&T Banky hodnotí jen posledních deset let profesní dráhy umělců. „Kromě jiného je to dáno i tím, že aktuální aktivita rozhoduje o hodnotě uměleckých děl,“ dodává Lucie Drdová. V každém dalším roce se z číselné hodnoty indexu odečtou body dosažené před jedenácti lety. ■

Rozhovor s Ondřejem Horákem ze Společnosti Jindřicha Chalupeckého o vzniku J&T Banka Art Indexu

Jakým způsobem vznikl index a co rozhodovalo o tom, kteří umělci se v něm umístí, a kteří nikoliv?

J&T Banka Art Index vznikl po vzoru obdobných zahraničních indexů, tedy zaměřil se na hodnocení „pohybu umělce na výtvarné scéně.“ Index nehodnotí podobu uměleckých děl nebo jejich kvalitu, ale pouze objektivně hodnotitelná kritéria – výstavy u nás i v zahraničí, nejrůznější umělecká ocenění, účast na veletrzích, festivalech nebo bienále, zastoupení umělce galeriemi a podobně. Všechny tyto položky jsou ohodnoceny body, výsledek pak tvoří jejich součet. Důležité je připomenout, že index zahrnuje pouze umělce narozené ve druhé polovině 20. století (po roce 1950) a hodnoceno je pouze posledních deset let práce.

Co přinese Art Index člověku, který umění primárně nerozumí, ale rád by do něj investoval?

Právě použití jednoduchého principu „žebříčku“ umožňuje snadnou orientaci i naprostému laikovi. Prezentace stovky jmen současných umělců je sama o sobě zprávou o jakési kvalitě, o zájmu o dílo tohoto umělce na výtvarné scéně. Dalo by se říct, že čím výš se umělec umístil, tím větší zájem o jeho dílo v posledních deseti letech byl. Taková informace má pak svoji váhu i pro případného zájemce o současné umění a pro jeho rozhodování. Pokud má zájem o práci umělce, u něhož předpokládá růst hodnoty jeho děl, je právě takový přehled důležitým vodítkem. Osobně však doporučuji, aby si zájemce nepořizoval umělecká díla pouze jako pouhou spekulaci, ale proto, že ho dílo nějak osobně zaujalo. Jedině tak se nedočká pocitu případného zklamání.

Co znamená pozice v Art Indexu pro umělce samotného?

To se ještě uvidí. Je to v historii českého výtvarného umění poprvé,

co se někdo o něco takového pokusil. Uvidíme, jestli díky tomu podníme větší zájem o aktuální výtvarné tendence jak u široké veřejnosti, tak případně i u zájemců z řad sběratelů. Takový zájem by pak byl pro umělce pozitivní zprávou.

Díla řady současných autorů mají dost komplikovanou podobu, jde o instalace, performance, videa. Jak pak mohou takové díla vlastnit?

Určitě je to komplikovanější, než si koupit obraz, fotografii nebo sochu. Někdy jde o pouhé fragmenty děl, někdy o záznam akce, jindy o dvacetiminutový film. U filmu je to relativně snadné, většinou existuje omezený počet originálních kopií (nejčastěji pět), které získáte s certifikátem od autora. To je pak možné vnímat jako originál. Mimochodem tak tomu bylo vždy, i sochy, fotografie nebo grafiky vznikají v několika originálních sériích. U záznamů performance je situace komplikovanější. Může jít znovu o kresebné záznamy, limitované série fotografií, textové poznámky, video záznamy. Jde ale o autorské, a tedy originální práce vznikající v limitované sérii. Proto je o ně velký zájem jak mezi galerijními institucemi, tak mezi sběrateli.

Čím to, že řadu umělců uvedených v Art Indexu české publikum nezná? Jsme snad kulturní barbaři?

Kulturní barbaři nejsme, jen jsme trochu zmatení. Čtyřicet let komunismu nás dokonale odtrhlo od vývoje světového výtvarného umění a to se podepsalo především na ztrátě kontinuity. Minulá i současná generace se těžko orientuje v současném umění, které se zcela změnilo a nabízí ohromné množství uměleckých forem, způsobů práce, přístupů. Je pak jednoduché vymezovat se a odmítat vše, co nám připadá na první pohled nesrozumitelné.

Z toho vyplývá i fakt, že z pořadí prvních deseti jmen indexu zná veřejnost jedno, možná dvě jména. Média preferují umělce, kteří vytváří jednoduchá, vizuálně atraktivní nebo třeba „šokující“ díla. Jde však jen o malou součást podob současného umění, která je především efektní záležitostí. Především ve světě jsou oceňována díla, která nám kladou nové otázky nebo přicházejí s překvapivými přístupy. To je totiž jediná možná cesta vývoje výtvarného umění. Bez takového vývoje bychom bez nadsázky zůstali nejdále někde v polovině 19. století. Chápu, že by taková situace mnoha „milovníků“ umění vyhovovala, ale výtvarné umění je živý organismus, který se neustále vyvíjí. A to je dobré si neustále připomínat. ■

Kdo jsou?

10 nejperspektivnějších umělců podle J&T Banka Art Indexu očima Ondřeje Horáka ze Společnosti Jindřicha Chaluppeckého

1. Jiří Kovanda

Umělec stojící za sklem londýnské Tate Modern vybízí, abyste ho přes sklo políbili. Jsou vidět nejrůznější reakce návštěvníků i nervozitu umělce. I takhle vypadá práce Jiřího Kovandy. Jeho hvězda se rozzářila v polovině devadesátých let. Až tehdy česká i zahraniční scéna ocenily především jeho performativní práce z poloviny 70. let zachycené na fotografiích. Jiří Kovanda přinesl do výtvarného umění mimořádnou citlivost, ale také hravost a humor. V současnosti je tento umělec-samouk zván na nejdůležitější světové prezentace a je respektovanou součástí širší světové scény.

2. Kateřina Šedá

Právě teď můžete v Moravské galerii vidět její aktuální výstavu, kterou tvoří přenesený kulturní dům z moravské vesnice do prostor galerie. „Vystavuje“ tedy stoly s ubrusy a židlemi, nástěnku s pozvánkami, přičemž o program se starají sami občané vesnice, ze které se „kulturák“ přenesl do galerie. Právě podobnými akcemi zaujala světové kurátory a je zvána do nejprestižnějších galerií po celém světě.

3. Eva Koťátková

Eva Koťátková se dlouhodobě věnuje fenoménu nenápadného násilí, manipulace a bolesti, který doprovází náš život již od dětství. Využívá k tomu kresebné práce, objekty, koláže nebo fotografie či texty. Její instalace působí přesvědčivě a zanechávají v divákovi pocit, že tyto stavy dobře zná. Zároveň často působí jako osobní výpověď vlastní zkušenosti. Eva Koťátková je nejmladší držitelkou Ceny Jindřicha Chaluppeckého.

4. Zbyněk Baladrán

Autor pracující s kompilacemi textů, odkazy k historii umění, kterou studoval, sociologii či filozofii. V jeho ateliéru vznikají rozsáhlé grafy mapující aktuální společenská témata, koláže, kresby nebo filmy, to vše často v kombinovaných instalacích. Práce Zbyňka Baladrána předpokládá účast informovaného diváka, přesto si udržuje schopnost zaujmout a komunikovat s běžným návštěvníkem galerií. Jde také o autora výjimečných galerijních instalací a kurátora mezinárodních výstav.

5. Ján Mančuška

Před dvěma lety zesnulý umělec, o jehož práce je neustálý zájem především v zahraničních galeriích. Mezi prvními se mu podařilo zařadit se mezi respektované světové umělce, jejichž díla nakupovaly významné galerie a muzea a který se účastnil mnoha zásadních zahraničních přehlídek umění. Mančuškova práce je sice uzavřena, ale navazuje na ni řada současných (nejen českých) umělců.

6. Krištof Kintera

Možná jediné jméno, které zná i širší veřejnost, a to díky schopnosti vytvářet vtipné, ale nikoliv podbízáivé nebo prvoplánově šokující objekty. Pohybuje se stejně dobře v prostředí galerií i veřejném prostoru, je aktivním a kritickým účastníkem veřejného dění. Díla Krištofa Kintera jsou srozumitelná jak pro lokální, tak pro zahraniční diváky.

7. Dominik Lang

Po Krištofu Kinterovi druhý sochař v první desítce. V loňském roce zaujal několika výjimečnými prostorovými instalacemi v českých i zahraničních galeriích. Za jednu z nich získal Cenu Jindřicha Chaluppeckého. Autor pracující s prostorem jako výzvou pro své realizace, které mohou mít jak monumentální rozměr, tak podobu zcela minimalistické intervence.

8. Filip Cenek

Asi největší překvapení v první desítce. Nenápadný autor video prací, které často doplňuje o abstraktní texty (básně, eseje) a příběhy. Filip Cenek je často zastoupen na nejrůznějších světových přehlídkách videoartu či filmu. Pracuje jak sám, tak v umělecké dvojici.

9. Tomáš Vaněk

V současné době rektor pražské AVU je umělcem, který se dlouhodobě prosazuje jak na české, tak zahraniční scéně. Jeho finálovou prací, za kterou obdržel v roce 2001 Cenu Jindřicha Chaluppeckého, tvořily „remaky“ práce Josefa Lady, za což čelil žalobě dědiců autorských práv. Jeho díla jsou nejčastěji kombinací výtvarné práce (malba, objekty, akce) vytvořené pro konkrétní prostor. Rád pracuje s malířskou šablonou, je autorem takzvaných participií.

10. Markéta Othová

Možná trochu nenápadná autorka rozměrných, většinou černobílých fotografií, které nejčastěji prezentuje v rozsáhlých souborech. Náměty jejích fotografií působí banálně, ať už jde o zátiší, nebo zachycené každodenní „příběhy“. Nicméně právě schopnost zaujmout diváka díky jakési vystupňované citlivosti, kterou její fotografie obsahují, je důvodem zájmu o její práci jak v našich, tak světových galeriích. ■

Americká ekonomika nezamrzla kvůli zimě

Pro řadu akciových investorů byl začátek letošního roku zklamáním. Americká ekonomika, u níž se očekával silný přelom roku a na níž se tolik sázelo, opakovaně zklamala hned několika indikátory. Za prosinec a leden dohromady vytvořila tolik pracovních míst, kolik předtím vytvářela za jeden měsíc.

Zklamaly maloobchodní tržby, průmyslová výroba a v poklesu pokračoval nemovitostní trh. V ten moment se mediálním hitem stalo vysvětlování ekonomické slabosti tuhou

zimou. Pravda, severovýchod USA si prošel mohutnými sněhovými bouřemi a mrazivými teplotami. Ale mohla „zamrznout“ i ekonomická aktivita?

U některých oborů, jako je stavebnictví, je dopad tuhé zimy nesporný. V jiných případech je ale efekt zimy těžší vysvětlit. Když přijde sněhová bouře, člověk může odložit nákup o dva dny. Ale aby méně nakupoval dva měsíce? Druhou tržlinou v teorii o počasí je fakt, že řada statistik ukazovala nejlepší výsledky právě na severovýchodě USA, kde byla zima nejtvrďší. Naopak zklamal jih a jihozápad, kde sněhové bouře nebyly. Konečně, americké úřady nabízejí i statistiku o počtu lidí, kteří nepřišli do práce kvůli počasí. Ta je přitom letošní zimu na dlouhodobých průměrech a hluboko pod zimami let 2010 a 2011.

Zdá se, že americká ekonomika skutečně trochu zamrzla, ale ne kvůli zimě. Letošní rok tak nevypadá na dlouho očekávanou explozi růstu, ale spíše na další růstové vlažný rok. ■

Pavel Ryska
Analytik J&T Banky

O euro a pohádkovém euro

Diskuze o euro mohou vyvolávat dojem, že existují dvě eura. Jedno pohádkové euro, které vše vyřeší, nové investice přiláká a ekonomický růst zrychlí. A pak je zde euro z reálného světa.

Postupné rozšiřování eurozóny přináší možnost porovnávat vývoj zemí s eurem a sousedů s vlastní měnou. Jednu dvojici může tvořit Švédsko s Finskem a druhou Česko se Slovenskem.

Průměrný růst finské ekonomiky 10 let před přijetím eura byl 1,7%, což bylo o 2 desetinky více než u sousedů. Po roce 1999 se průměrný růst v Helsinkách s eurem zvýšil na 2,0%, ale ve Stockholmu s korunou růst zrychlil na 2,5%, tedy na rozdíl od 90. let tempo bylo vyšší než ve Finsku. Slovenská ekonomika před eurem

rostla průměrným tempem 5,3%, u nás průměrný růst byl 3,6%, tedy slovenská ekonomika rostla ročně o 1,7 procentního bodu rychleji než česká. Od roku 2009 česká ekonomika stagnuje, průměrná změna HDP byla -0,3%, průměrný růst na Slovensku byl 1,0%, tedy předchozí růstový diferencíál se snížil téměř o čtvrtinu.

Finsko dlouhodobě mělo nižší příliv zahraničních investic než Švédsko, ovšem po přijetí eura se tento rozdíl dál zvýšil. I zde má sever a střední Evropa stejnou zkušenost. Do roku

2008 byl roční příliv zahraničních investic na hlavu v obou zemích střední Evropy přibližně 620 dolarů. Průměr za následující 4 roky se u nás snížil na 522 dolarů, ale na Slovensku propadl na 308 dolarů. Při diskuzích o vstupu do eurozóny pozor na pohádkové euro, protože tím se nikde neplatí. ■

Petr Sklenář
Hlavní ekonom
J&T Banky

Zlato na 2 000 USD za unci, skutečnost nebo pohádka

Zlato od začátku roku 2014 nečekaně posílilo o 11,5%. A to i přes značně negativní komentáře většiny investičních domů v závěru loňského roku, kdy řada z nich viděla cílové ceny kolem hladiny 1 000 USD.

Zlato zahájilo svůj pokles již v závěru roku 2012 a za loňský rok odevzdalo 28%, jednalo se tak o první roční pokles za 13 let. Nicméně se sílícími pesimistickými komentáři postupně dobíhaly prodeje hedgových a etf fondů. Minima se dotkla hladiny 1 200 a vzhledem k tomu, že akciové trhy atakovaly svá maxima, investoři začali zlatý kov kupovat. Nízké ceny navíc podpořily fyzickou poptávku. A své pozitivní dopady na cenu zlata má i konflikt na Ukrajině, když na trzích vzrostla nejistota a kov tak plní funkci bezpečného aktiva.

Hlavním důvodem poklesu ceny zlata byla v průběhu roku 2013 lepšící se čísla hospodaření zejména ze Spojených států, nízká míra inflace a strach z utahování měnové politiky. Americký FED tento rok začal nákupy dluhopisů skutečně snižovat, cena zlata však již neklesla. Navíc poslední týdny ekonomická data vykazují zhoršení a nová šéfka FEDu

Janet Yellen již minulý týden naznačila, že FED může tempo snižování nákupů dluhopisů dle ekonomické aktivity upravit. Přestože řada analytiků stále drží svoje predikce poměrně nízko, např. Goldman Sachs počítá s cenou 1 050 USD za unci, UBS zvýšila svou predikci z 1 200 na 1 300 USD za unci, většina faktorů hovoří pro další růst ceny drahého kovu. Což potvrzuje i CEO těžbařské společnosti Barrick, které počítá s růstem ceny v roce 2014 na 1 500 USD a do tří let dokonce na 2 000 USD za unci, důvod vidí v silné poptávce z Číny, oživení nákupů z Indie a ve změněném sentimentu kolem kovu. ■

Tereza Jalůvková
Trader J&T Banky

Kulturní tipy

připravil Ondřej Horák, výtvarník a autor mnoha výstavních projektů, člen Společnosti Jindřicha Chalupceckého

Only The Good Ones: The Snapshot Aesthetic Revisited

Rudolfinum

Termín: 24. 1. – 6. 4. 2014

Adresa: Galerie Rudolfinum, Praha 1

Momentka, spontánní zachycení banálního okamžiku, minimálně režírované a s malým ohledem na uměleckou nebo žurnalistickou konvenci, plně červených očí, uřezaných hlav, netěsnících závěrek a hypersaturace z drogerie, tvoří zásadní část objemu fotografické produkce během celého 20. století a právě teď globálně metastazuje pomocí sociálních sítí. ■

Někdy v sukni. Umění 90. let

Moravská galerie v Brně

Termín: 7. 2. – 8. 5. 2014

Adresa: Husova 14, Brno

Další zajímavá výstava v Brně, tentokrát v Moravské galerii. Ženy hrají v současné době na poli umění stejnou roli jako muži. Začátek této situace můžeme vystopovat právě v 90. letech. Jaké projekty tehdy vznikaly a které umělkyně za nimi stály, představuje právě tato souborná výstava. ■

Na okraji davu. Umění a sociální otázka v 19. století

Západočeská galerie v Plzni

Termín: 21. 2. – 4. 5. 2014

Adresa: Výstavní síň 13, Pražská 13, Plzeň

Josef Mánes, Mikoláš Aleš, Josef Václav Myslbek, Alfons Mucha, Max Švabinský, Luděk Marold nebo František Kupka. Jména autorů zastoupených na výstavě netřeba představovat. Sociální náměty v jejich dílech představují nejenom jejich umělecký, ale také životní zájem a postoj. ■

Na snídani do Triniti

Přijďte nastartovat svůj den do Triniti. Od začátku února si v nabídce naší brněnské kavárny nově můžete pochutnat na snídaních.

vztahy až na přátelské úrovni, proto se s nimi snažíme konzultovat i přípravu novinek, včetně právě snídaňového menu," říká manažer restaurace Zdeněk Adamec a dodává: „Vejde v různých formách a kombinacích se ukázala jako nejoblíbenější, proto jsme do jídelního lístku zařadili hned sedm možných variant vajíčkových snídaní.“ Zatímco muži vyžadovali hlavně vejce a párky, které jsou rovněž v nabídce, ženská přání a chutě odráží zase jogurtová miska s čerstvým ovocem a müsli nebo takzvaný snídaňový mix, což je variace tří sýrů a tří uzenin z Itálie, Španělska a Francie. „Samozřejmostí ke každé snídani je pak výběr ze tří druhů pečiva, které pravidelně obměňujeme, aby hostům nezevšednělo," dodává Zdeněk Adamec.

Novou kuchyni v brněnské kavárně Triniti slavnostně otevřel kuchař Filip Sajler z pořadu Kluci v akci. Kromě snídaní si můžete vybrat také z široké nabídky dezertů. Obsáhlý je i nápojový lístek, který kromě kávy nabízí tři druhy čajů a tři druhy čerstvých fresh džusů. V nabídce najdete i skutečnou lahůdku, horkou belgickou čokoládu Callebaut, která v zemi svého původu patří mezi tři nejlepší čokolády vůbec. Kavárna Triniti je otevřená od pondělí do pátku od 8 do 20 hodin. ■

Plánujete brzkou ranní schůzku nebo jednání a rádi byste je spojili s příjemnou snídaní? Obojí bez problémů zvládnete v naší brněnské kavárně Triniti, ve které teď díky nově otevřené kuchyni od začátku února podáváme právě snídaně, připravené z kvalitních, čerstvých a regionálních surovin. V Triniti si přijdou na své příznivci vydatných snídaní na vidlič-

ku stejně jako milovníci sladkého nebo ryze zdravého jídla.

Základ snídaňového menu tvoří vejce připravená na různé způsoby. „Kavárna Triniti si od svého otevření našla stále hosty, kteří se k nám vrací až už pravidelně každý den, nebo několikrát týdně. S těmito hosty máme

Sushi z Buddha Baru teď i u vás doma

Rádi byste si pochutnali na sushi z Buddha Baru i ve chvíli, kdy nemáte možnost restauraci osobně navštívit? Žádný problém, stačí zvednout telefon nebo kliknout na internet.

Pro všechny své příznivce a milovníky sushi přichystal pražský Buddha Bar skvělou novinku. Kousek jeho výtečné kuchyně si teď můžete vychutnat i v pohodlí svého domova.

Od 4. března si můžete jakékoliv sushi z menu objednat buď na telefonním čísle +420 777 407 977, nebo též online přes webové stránky www.rozvozak.cz/restaurants/detail/29. Veškeré pokrmy z kuchyně Buddha Baru jsou připravovány zásadně z čerstvých surovin, které pro vás vybírá šéfkuchař Lukáš Želechovský. Domů na stůl je dostanete do šedesáti minut. Platit můžete kartou, stravenkami nebo hotově. ■

INVESTICE ROKU?

fincentrum
& Forbes

Investice roku®
2013

J&T MONEY

Je mnoho možností, kam investovat, ale jen jedna INVESTICE ROKU. J&T MONEY byl vyhodnocen jako nejlepší nástroj zhodnocení volných finančních prostředků v roce 2013. Jednoduše řečeno, jako investice blížící se ideálu.

Ti nejnáročnější klienti už nás dlouho znají a investují s námi. Nyní mají i drobnější investoři možnost poznat, že rozumíme penězům a jejich zhodnocování. A my máme možnost podělit se o společný zisk.

Díky klientům. Díky výnosům. www.jtbank.cz

J&T BANKA